

Vláda chce vzít 16 miliard z balíku evropských peněz na sociální služby. Hrozí, že desítky tisíc rodin s dětmi, kterým sociální pracovníci pomáhají zvládat obtížné životní situace, přijdou o podporu.

V čem je problém?

1. Vláda České republiky má v záměru na svém jednání ve čtvrtek 15. října přijmout [návrh na snížení původně plánované alokace programu OPZ+](#), který se zaměřuje na podporu sociálních služeb a zaměstnanosti, **o 16 miliard (což je krácení o 40 %)**.
2. V případě přijetí tohoto návrhu velmi pravděpodobně dojde k **významnému zhoršení dostupnosti služeb sociální prevence jako jsou sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi**. Polovina ze všech přibližně 850 pracovníků v těchto službách poskytuje podporu rodinám v krizi díky finančním prostředkům z evropských fondů (v roce 2017 pocházelo z evropských fondů 231 z 416 milionů Kč vynaložených na fungování těchto služeb – tedy více než polovina, viz výzkumnou zprávu [Investice do dětí](#)).
3. **Sociálně aktivizační služby (SAS) poskytují pomoc rodinám s dětmi, jejichž vývoj je ohrožen v důsledku krizové situace, kterou rodiče nedokážou sami překonat. Například matkám samoživitelkám, které se nyní ocitly v nouzi.**
4. **Sociálně-aktivizační služby jsou klíčovým nástrojem pro předcházení vážným jevům**, jako je domácí násilí nebo **odejmutí dítěte z rodiny**. V krajích, které disponují silnou sítí těchto služeb (jako jsou např. Pardubický či Zlínský) je umísťováno výrazně méně dětí do ústavní péče.
5. To je, mimo jiné, výhodné pro veřejné rozpočty, protože náhradní péče o děti (ústavní i pěstounská) je výrazně dražší než podpora rodiny formou sociálně-aktivizačních služeb (viz graf následující straně). **Omezování tohoto typu preventivních služeb je ekonomický nesmysl** a v konečném důsledku přijde vzhledem daňové poplatníky velmi drah.
6. I přesto v řadě krajů stále [nemají sociálně-aktivizační služby v řadě krajů dostatečné kapacity](#) vzhledem k potřebám regionu. Je na místě rozvoj, nikoli útlum veřejné podpory tohoto typu služeb.
7. **Potřebnost tohoto typu služeb se navíc bude dále zvyšovat** s tím, jak se v důsledku coronavirové krize bude čím dál více rodin dostávat do obtížné životní situace.

Co navrhujeme?

1. **Zachovat alokace** pro OPZ na původní částce 1,6 mld. EUR (43,8 mld. Kč), nebo krátit operační programy poměrně stejně (výsledná částka pro OPZ by proporčně odpovídala celkovému krácení a zachovala poměr 8,3 % z celkové alokace, byla by tedy stanovena ve výši 1,48 mld. EUR, 40,5 mld. Kč).
2. Zároveň je potřeba nastavit **adekvátní a stabilní systém financování** sociálně-aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi z národních zdrojů. Jednou z **možností je novelizace zákona o sociálně-právní ochraně dětí**, který bude v následujících měsících projednávat poslanecká sněmovna. Existuje návrh na dofinancování sociálně-aktivizačních služeb v případě jejich nedostupnosti obdobným způsobem jako je v zákoně o sociálně-právní ochraně dětí upraveno financování podpory pro pěstounské rodiny.

Graf 9: Roční veřejné výdaje na dítě v různých službách pro děti bez postižení (Kč)*

* V případě SAS se nejedná o veřejné výdaje, ale o celkové náklady služby.

Zdroj: Výzkumná zpráva Lumos [Investice do dětí](#).

Kontakt:

Barbora Křížanová

Komunikační manažerka

Tel.: 603 170 944

e-mail: barbora.krizanova@wearelumos.org

Mezinárodní organizace Lumos se zaměřuje na změnu systému péče o ohrožené děti směrem od ústavní péče ke službám v komunitě. Dlouhodobě prosazuje kroky, které povedou k přesměrování financí na podporu komunitních služeb pro rodiny, rozvoji náhradní rodinné péče a vytvoření malých pobytových služeb, které by nahradily současný systém ústavní péče. Jedním z důležitých cílů organizace je prosazení věkového limitu pro umístování dětí do ústavní péče.